

SODARIS

INSTRUKCJA INSTALACJI I KONFIGURACJI SYSTEMU

 ARISCO[®]
autorskie rozwiązania informatyczne

Łódź 2025
Wszelkie prawa zastrzeżone.
ver. 5.0

Spis treści

Wstęp.....	4
1. Instalacja komponentów.....	4
1.1. Instalacja JAVA.....	4
1.2. Instalacja PostgreSQL.....	5
2. Baza danych.....	8
3. Instalacja i konfiguracja usługi.....	9
4. Logowanie administratora – pierwsze uruchomienia.....	13
5. Wczytanie licencji.....	13
6. Autostart usług.....	14
7. Kopia bezpieczeństwa.....	17
8. Aktualizacja systemu SODARIS.....	19

Wstęp.

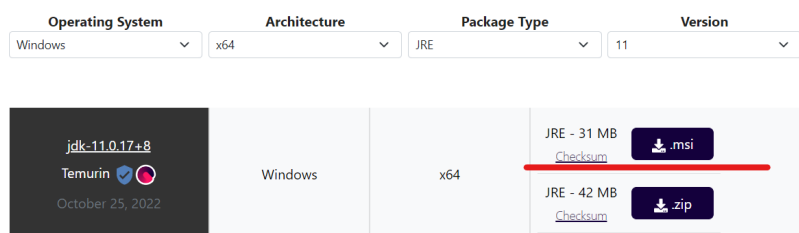
Uruchomienie systemu SODARIS wymaga instalacji oprogramowania JAVA oraz serwera PostgreSQL w odpowiednich wersjach wskazanych w niniejszym dokumencie. W dalszych krokach konieczne będzie utworzenie odpowiedniej bazy danych oraz konfiguracji systemu SODARIS.

1. Instalacja komponentów.

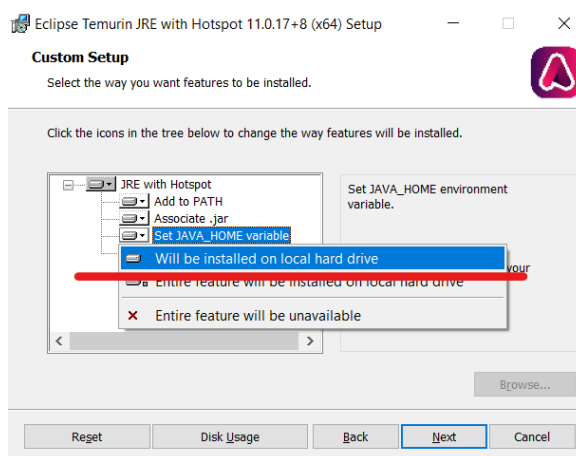
1.1. Instalacja JAVA.

System Sodaris do poprawnego działania wymaga instalacji repozytorium JAVA: **Adopt Open JDK x64** możliwej do pobrania ze strony: <https://adoptopenjdk.net> Wymagana wersja to: **OpenJDK 11(LTS) HotSpot** wybrana dla odpowiedniego systemu operacyjnego. Wybór wersji znajduje się na wskazanej stronie. Właściwym jest pobranie paczki **JRE** w rozszerzeniu **.msi** (około 31MB)

Przykład dla Windowsa x64:

Po pobraniu paczki, uruchamiamy instalator przechodząc kolejne kroki. Przy poniższym kroku – konieczne będzie zaznaczenie instalacji **zmiennej SET_JAVA**, jak na zdjęciu

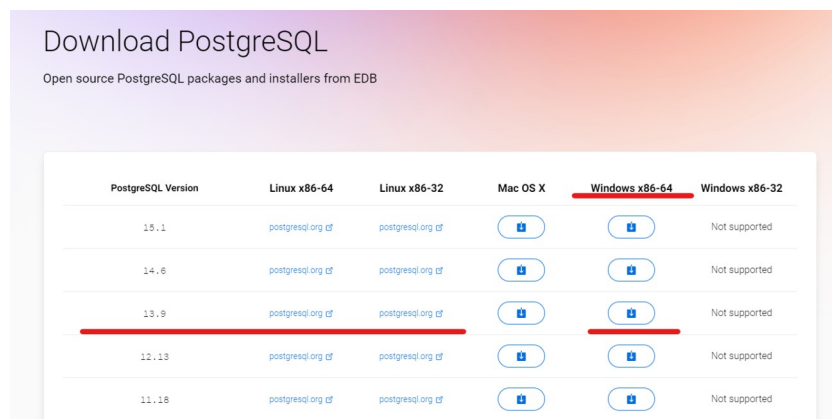

Klikamy **NEXT** i czekamy aż instalator ukończy pracę.

1.2. Instalacja PostgreSQL.

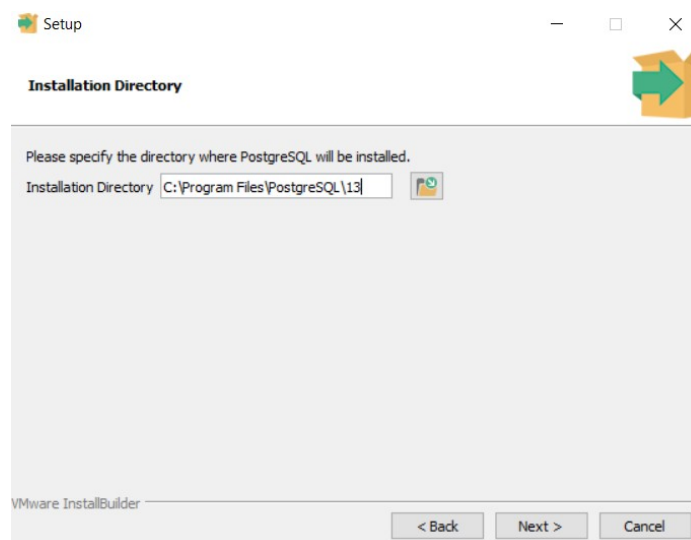
Drugim krokiem będzie **pobranie i instalacja serwera PostgreSQL**. Aby pobrać odpowiednią paczkę należy udać się na stronę: <https://www.postgresql.org> Tam konieczne będzie odnalezienie w sekcji pobrań wersji: **13.X dla odpowiedniego systemu operacyjnego. (gdzie X to najwyższa dostępna wersja z wydania 13)**

W naszym przykładzie jest to Windows x64:

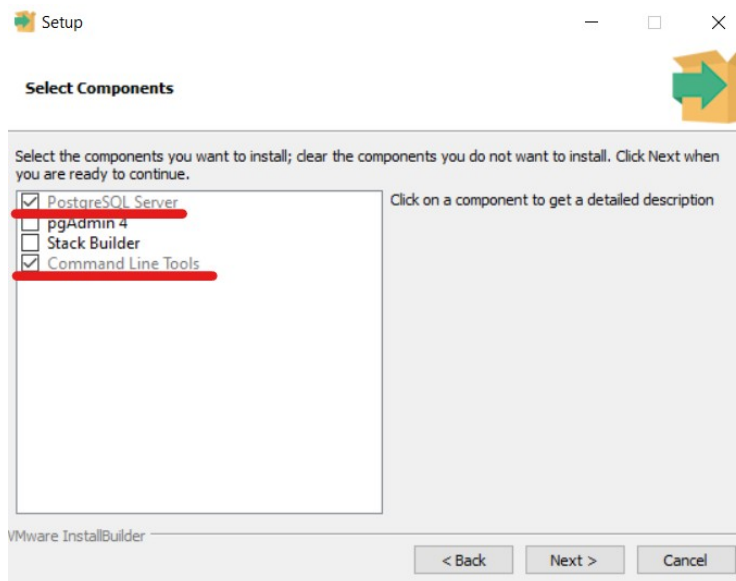

Po pobraniu instalatora (ok 310MB), uruchamiamy instalację:

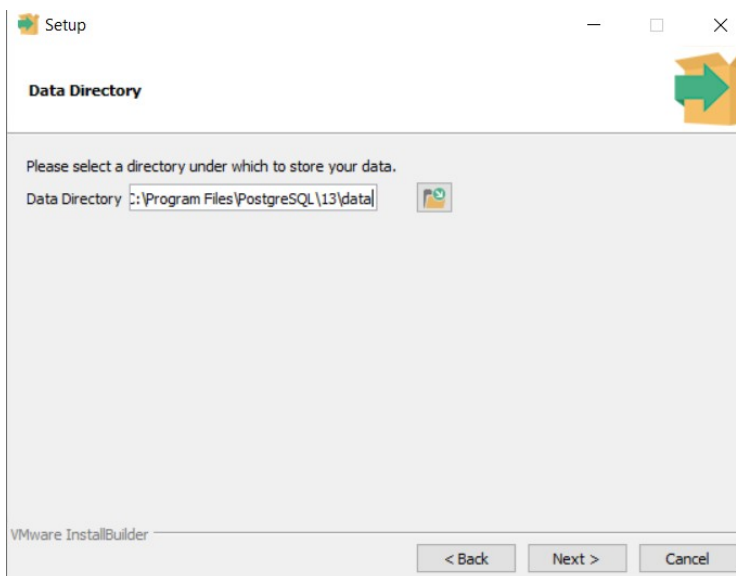
W kroku pierwszy określamy lokalizację instalacji, zalecamy **pozostawienia domyślnej**:

W kroku wyboru komponentów zaleca się **zaznaczenie tylko poniższych**:

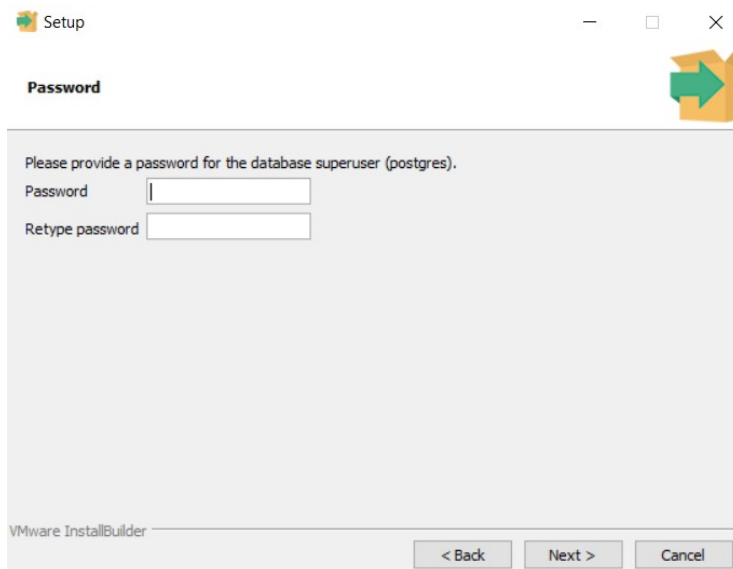

Obowiązkowe jest zaznaczenie pozycji: **PostgreSQL Server** oraz **Command Line Tools**. Pozostałe elementy są opcjonalne. W kolejnym kroku poproszeni zostaniemy o wskazanie domyślnej lokalizacji dla danych, **pozostawiamy wskazaną przez instalator**:

Klikamy **NEXT**

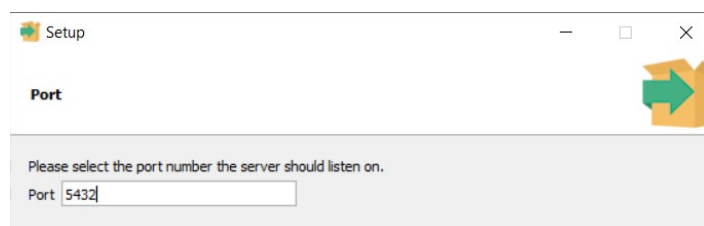
Docieramy do **niezwykle ważnego kroku** gdzie musimy określić **hasło do bazy danych serwera PostgreSQL**. Zalecane jest wprowadzenie **zaawansowanego hasła, trudnego do odgadnięcia**. Wpisujemy hasło i powtarzamy je zgodnie z widocznym oknem:

UWAGA: Hasło będzie potrzebne w dalszej części konfiguracji systemu SODARIS. Zapamiętaj je.

Klikamy **NEXT**.

W przed ostatnim już kroku instalatora **wskazano nam port nasłuchu serwera – 5432**. Zaleca się **jego pozostawianie**, chyba, że na tym porcie nasłuch prowadzi inna usługa lub serwis. Numer portu **będzie także możliwy do zmiany później**.

W ostatnim kroku o nazwie lokalizacja pozostawiamy bez zmian zaproponowaną opcję: **DEFAULT** i klikamy **NEXT**. **Czekamy aż instalator zakończy pracę**.

UWAGA: Po instalacji JAVA oraz serwera PostgreSQL wskazane jest ponowne uruchomienie serwera (komputera) celem implementacji zainstalowanych usług i serwisów.

2. Baza danych.

Po instalacji serwera PostgreSQL wymagane będzie utworzenie bazy danych dla SODARIS. W tym celu przechodzimy do konsoli SQL Shell (psql), którą zaznaczyliśmy do zainstalowania podczas instalacji serwera Postgres SQL. Klikam Windowsowy START i wpisuje SQL, wybieram **SQL Shell**. Po uruchomieniu konsoli klawiszem **ENTER** przechodzimy przez kolejne wskazywane pozycje (nic w nich nie wpisujemy) aż dotrzemy do linii wymagającej podanie hasła do bazy PostgreSQL (ustalonego przez nas podczas instalacji serwera). Wpisujemy hasło i wciskamy klawisz **ENTER**.

```
SQL Shell (psql)
Server [localhost]:
Database [postgres]:
Port [5432]:
Username [postgres]:
Password for user postgres:
psql (13.9)
WARNING: Console code page (852) differs from Windows code page (1250)
8-bit characters might not work correctly. See psql reference
page "Notes for Windows users" for details.
Type "help" for help.
postgres=#
```

Po pojawieniu się znacznika **postgres=#** wpisujemy komendę **\l** (l jak list) celem wyświetlenia istniejących baz danych:

```
SQL Shell (psql)
Server [localhost]:
Database [postgres]:
Port [5432]:
Username [postgres]:
Password for user postgres:
psql (13.9)
WARNING: Console code page (852) differs from Windows code page (1250)
8-bit characters might not work correctly. See psql reference
page "Notes for Windows users" for details.
Type "help" for help.
postgres=# \l
          List of databases
-----
Name      | Owner  | Encoding | Collate      | Ctype      | Access privileges
-----
postgres  | postgres | UTF8     | Polish_Poland.1250 | Polish_Poland.1250 | =c/postgres+
template0 | postgres | UTF8     | Polish_Poland.1250 | Polish_Poland.1250 | =c/postgres=CTc/postgres+
template1 | postgres | UTF8     | Polish_Poland.1250 | Polish_Poland.1250 | =c/postgres+
postgres=CTc/postgres+
(3 rows)
postgres=#
```


Aby zatem utworzyć bazę danych wpisujemy komendę: **CREATE DATABASE pwo_db;** i wciskamy **ENTER**

Ponownie używamy polecenia **\l** celem sprawdzenia czy baza danych na potrzeby systemu SODARIS została utworzona.

```
postgres=# \l
      List of databases
  Name | Owner  | Encoding | Collate | Ctype | Access privileges
-----+-----+-----+-----+-----+-----
postgres | postgres | UTF8 | Polish_Poland.1250 | Polish_Poland.1250 |
pwo_db | postgres | UTF8 | Polish_Poland.1250 | Polish_Poland.1250 |
template0 | postgres | UTF8 | Polish_Poland.1250 | Polish_Poland.1250 | =c/postgres +
 | | | | | postgres=CTc/postgres
template1 | postgres | UTF8 | Polish_Poland.1250 | Polish_Poland.1250 | =c/postgres +
 | | | | | postgres=CTc/postgres
(4 rows)
```

Jeżeli jest na liście – zamykamy konsolę.

3. Instalacja i konfiguracja usługi.

W otrzymanej od nas paczce instalacyjnej znajdują się dwa katalogi **pwo_front** oraz **pwo_back**. Katalogi te przenosimy do docelowej lokalizacji produkcyjnej serwera np.:

- **C:\Arisco\Sodaris\pwo_front**
- **C:\Arisco\Sodaris\pwo_back**

W pierwszej kolejności przechodzimy do folderu **pwo_back** i otwieramy (z użyciem notatnika) plik **application.properties**. Jego zawartość powinna wskazywać domyślnie następujące pozycje:

```
spring.datasource.jdbcUrl=jdbc:postgresql://localhost:5432/pwo_db
spring.datasource.password=postgres
spring.flyway.url=jdbc:postgresql://localhost:5432/pwo_db
spring.flyway.password=postgres

#DOMSYNC
dom.sync.enabled=false
adok.sync.enabled=false
med.sync.enabled=false
gfm.datasource.jdbcUrl=jdbc:firebirdsql://localhost:3050//firebird/data/gfm.gdb?encoding=win1250
gfm.datasource.username=SYSDBA
```

```
gfm.datasource.password=masterkey
adok.datasource.jdbcUrl=jdbc:firebirdsql://localhost:3050//firebird/data/adok.gdb?encoding=win1250
adok.datasource.username=SYSDBA
adok.datasource.password=masterkey
```

W następujących **pozycjach** należy wprowadzić hasło jakie ustalaliśmy przy instalacji serwera PostgreSQL do bazy danych (przykład ma hasło "postgres"):

```
spring.datasource.jdbcUrl=jdbc:postgresql://localhost:5432/pwo_db
spring.datasource.password=postgres
spring.flyway.password=postgres
spring.flyway.url=jdbc:postgresql://localhost:5432/pwo_db
```

Zapisy pierwszej i czwartej linijki pozostawiamy bez zmian.

W sekcji **#DOMSYNC** należy ustawić parametr po znaku równości = **true** lub **false** w zależności czy chcemy dokonać importu i synchronizacji z programami DOM, Moduł Medyczny, Adok firmy Arisco. Jeżeli mamy tylko program DOM, bez Modułu Medycznego i Adok, pozycję **true** wpisujemy tylko przy pozycji zaczynającej się od nazwy programu Dom (jak w przykładzie):

```
dom.sync.enabled=true
adok.sync.enabled=false
med.sync.enabled=false
```

Jeżeli nigdy nie posiadali Państwo żadnego z powyższych produktów firmy Arisco, pozostawiamy wszędzie zapis **false**. Jeżeli nie będą Państwo pewni co zaznaczyć, prosimy o rejestrację zapytania poprzez formularz znajdujący się na stronie www.arisco.pl. W kolejnej sekcji pliku konfiguracyjnego **znajdziemy konfigurację ścieżek i haseł**. W pierwszej linijce należy wskazać ścieżkę do bazy danych programu DOM (o ile posiadamy program DOM, jeżeli nie, całość zapisów pozostawiamy niezmienną).

Jeżeli nasza baza danych znajduje się na tym samym serwerze w lokacji:

C:\Arisco\bazy\gfm.gdb to zapis powinien **wyglądać następująco** (użycie **podwójnych znaków backslash \\ w ścieżce jest konieczne**):

```
gfm.datasource.jdbcUrl=jdbc:firebirdsql://localhost:3050/C:\\Arisco\\bazy\\gfm.gdb?encoding=win1250
gfm.datasource.username=SYSDBA
gfm.datasource.password=masterkey
adok.datasource.jdbcUrl=jdbc:firebirdsql://localhost:3050//firebird/data/adok.gdb?encoding=win1250
adok.datasource.username=SYSDBA
adok.datasource.password=masterkey
```

Jeżeli domyślne hasło do użytkownika silnika Firebird **SYSDBA** nie zostało zmienione, pozostawiamy zapis **masterkey**. Jeżeli zmieniono na inne, należy je w obydwóch rekordach wprowadzić tak jak ustalono (gfm.datasource.password=masterkey oraz adok.datasource.password=masterkey).

Zapisujemy zmiany.

Przykład konfiguracji, gdzie jestem posiadaczem aplikacji DOM i Adok z bazami umieszczonymi w lokacjach: **C:\\Arisco\\bazy\\gfm.gdb** zapis powinien wyglądać następująco:

```
spring.datasource.jdbcUrl=jdbc:postgresql://localhost:5432/pwo_db
spring.datasource.password=mojehaslodopostgresql
spring.flyway.url=jdbc:postgresql://localhost:5432/pwo_db
spring.flyway.password= mojehaslodopostgresql

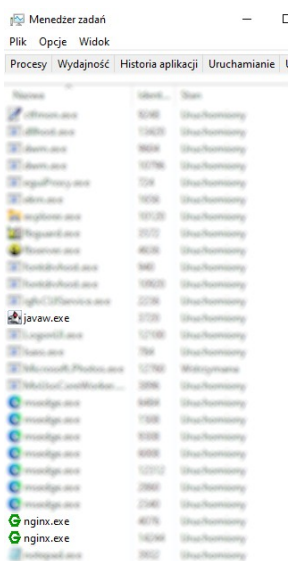
#DOMSYNC
dom.sync.enabled=true
adok.sync.enabled=true
med.sync.enabled=false
gfm.datasource.jdbcUrl=jdbc:firebirdsql://localhost:3050/C:\\Arisco\\bazy\\gfm.gdb?encoding=win1250
gfm.datasource.username=SYSDBA
gfm.datasource.password=masterkey
adok.datasource.jdbcUrl=jdbc:firebirdsql://localhost:3050/C:\\Arisco\\bazy\\adok.gdb?encoding=win1250
adok.datasource.username=SYSDBA
adok.datasource.password=masterkey
```

Finalnie zapisujemy plik konfiguracyjny i uruchamiamy z tego samego folder podwójnym kliknięciem plik **pwo_back.jar**. Następnie przechodzimy do folderu **pwo_front** i uruchamiamy podwójnym kliknięciem **nginx.exe**. Jeżeli wszystkie parametry ustawiliśmy poprawnie w liście menedżera zadań pojawią się 3 procesy: **javaw** oraz **2 x nginx.exe**.

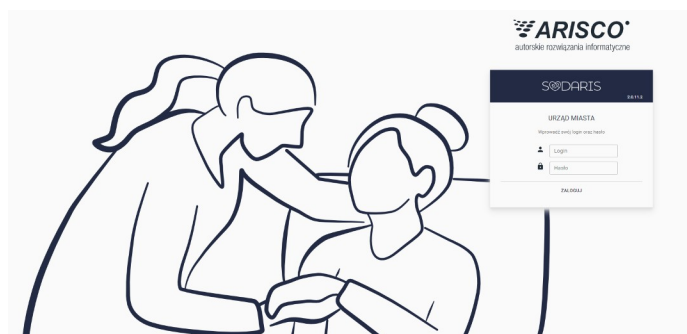
UWAGA: Proces uruchamiania usług może trwać maksymalnie do 5 minut (najczęściej mniej niż minuta). Jeżeli w tym czasie z listy menedżera zadań zniknie któryś z wymienionych wyżej procesów oznacza to błędną konfigurację pliku application properties (usługa javaw znika z listy) lub port usługi nginx jest zajęty. Domyślnym portem usługi NGINX.exe jest numer 80.

Jeżeli jest zajęty należy go uwolnić spod innej usługi lub zmienić go w pliku konfiguracyjnym NGINX.

Aby zmienić port w konfiguracji NGINX należy przejść do folderu pwo_front > folder config > otworzyć notatnikiem plik nginx.conf i tam w linii: server i pozycji listen, zmienić zapis na inny port np. 81 i zapisać plik. Uruchamiamy ponownie usługę nginx i sprawdzamy czy działa.

Jeżeli wszystko przebiegło zgodnie z planem i konfiguracja oraz instalacje wykonano poprawnie to po wpisaniu w adresie przeglądarki słowa **localhost** (w przypadku innego portu niż 80, musimy wpisać np localhost:81), powinniśmy zobaczyć okno logowania systemu SODARIS (czas agregacji startowej usług może potrwać do 5 minut).

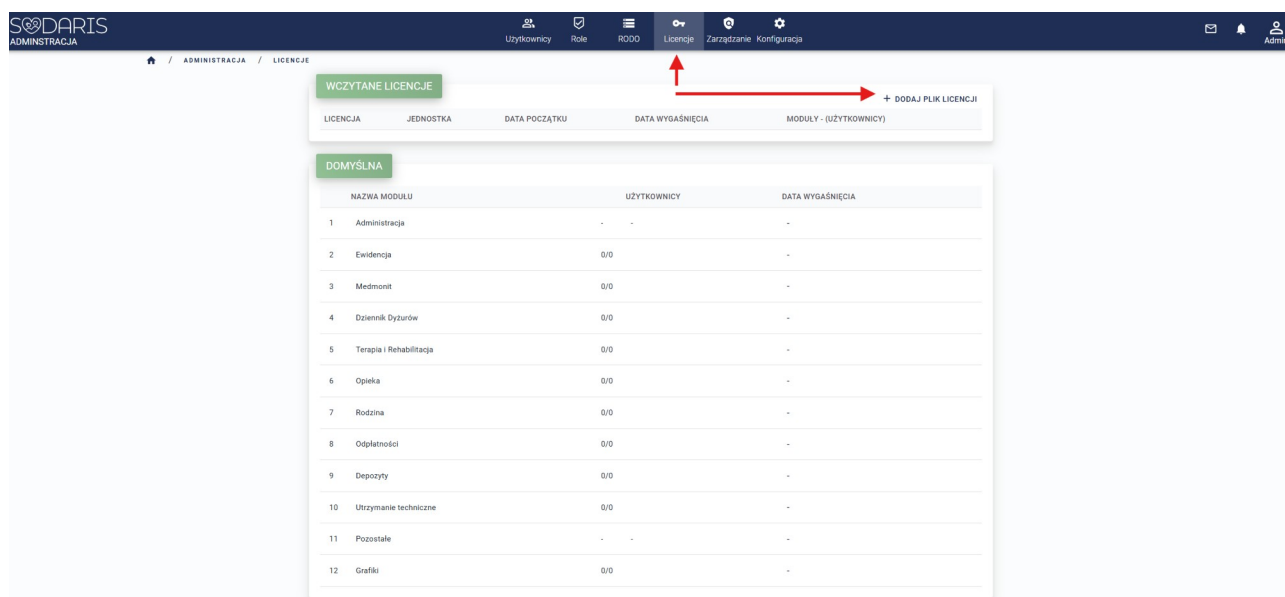

4. Logowanie administratora – pierwsze uruchomienia.

Pierwsze uruchomienie systemu SODARIS wymaga zalogowania się na konto administratora systemu, którego domyślną nazwą jest: **Admin** a hasłem: **Admin987**

5. Wczytanie licencji.

Po zalogowaniu się na konto administratora klikamy w ikonę użytkownika (prawy górny róg okna) a następnie **ADMINISTRACJA** i tam wybieramy w nagłówku opcję **Licencje**. W tej podsekcji mamy możliwość przeciągnięcia pliku licencyjnego we wskazany obszar lub kliknięcia w niego celem wskazania pliku z dysku. Przed zatwierdzeniem pliku powinno pojawić się okno z danymi Państwa jednostki, które jeżeli są poprawne akceptujemy. W wyniku wczytania licencji w dolnej części okna pojawi się sekcja z informacją o wykupionych modułach i pozostałych wolnych slotach na wykupioną ilość użytkowników.

The screenshot displays the SODARIS ADMINSTRACJA interface. The top navigation bar includes 'Użytkownicy', 'Role', 'RODO', 'Licencje', 'Zarządzanie', and 'Konfiguracja'. The 'Licencje' menu item is highlighted with a red arrow. Below the navigation bar, there is a section titled 'WCZYTANE LICENCJE' with a '+ DODAJ PLIK LICENCJI' button. A table below shows the default license configuration for various modules.

LICENCJA	JEDNOSTKA	DATA POCZĄTKU	DATA WYGAŚNIĘCIA	MODUŁY - (UŻYTKOWNICY)
DOMYŚLNA				
NAZWA MODUŁU	UŻYTKOWNICY	DATA WYGAŚNIĘCIA		
1 Administracja	-	-	-	
2 Ewidencja	0/0		-	
3 Medmonit	0/0		-	
4 Dziennik Dzyurów	0/0		-	
5 Terapia i Rehabilitacja	0/0		-	
6 Opieka	0/0		-	
7 Rodzina	0/0		-	
8 Odpłatności	0/0		-	
9 Depozyty	0/0		-	
10 Utrzymanie techniczne	0/0		-	
11 Pozostałe	-	-	-	
12 Grafiki	0/0		-	

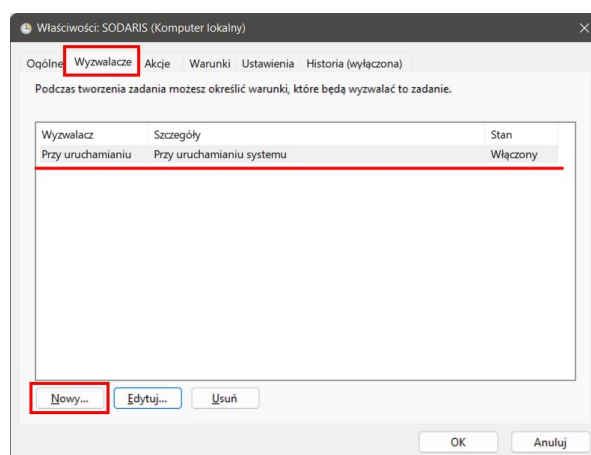
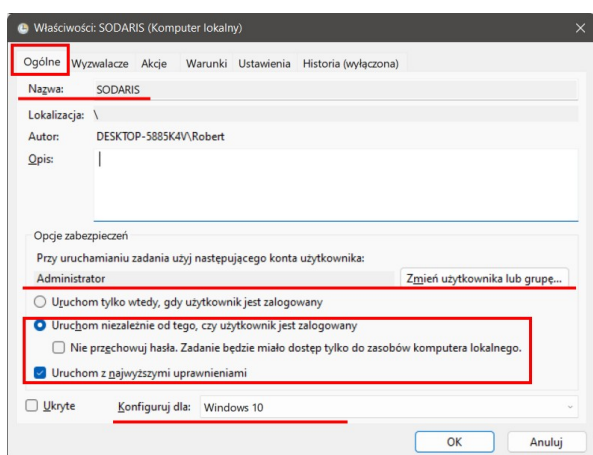
W przypadku dokupienia kolejnych modułów lub slotów użytkowników, licencje doczytujemy analogicznie w tym samym miejscu.

6. Autostart usług.

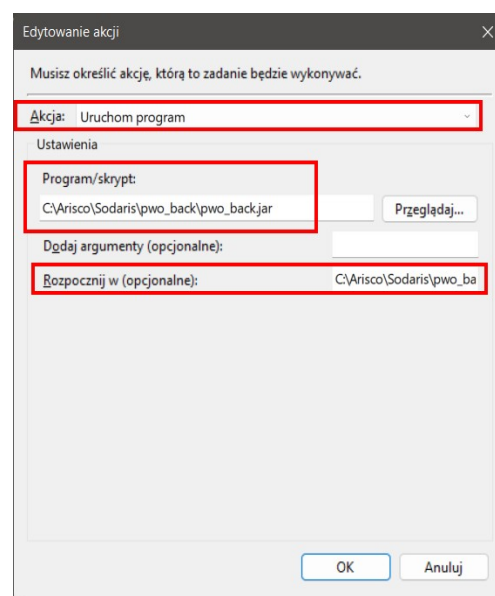
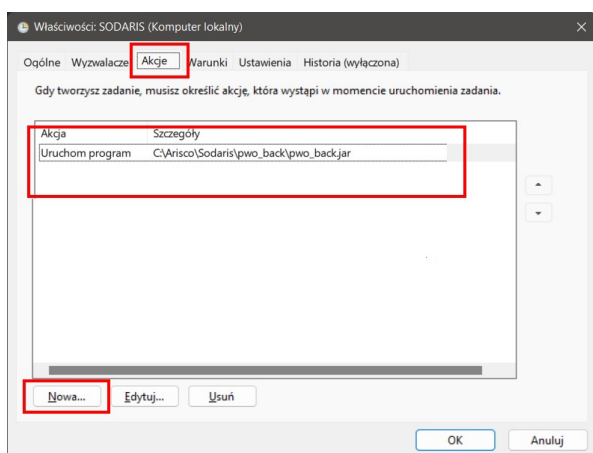
Uruchomienie plików **pwo_back.jar (javaw.exe)** oraz **nginx.exe** utrzymuje je włączone tak długo jak serwer nie zostanie ponownie uruchomiony. Restart serwera wymusza ich ręczne uruchomienie lub skorzystanie z zadań w Harmonogramie Zadań Windows lub innej aplikacji do tego przeznaczonej. Należy zatem pamiętać aby po ponownym uruchomieniu serwera wystartować wskazane serwisy lub ustawić auto uruchamianie poprzez stworzenie odpowiednich zadań w Harmonogramie.

Przykładowe zadanie dla pliku **pwo_back.jar** w Windows 10/11

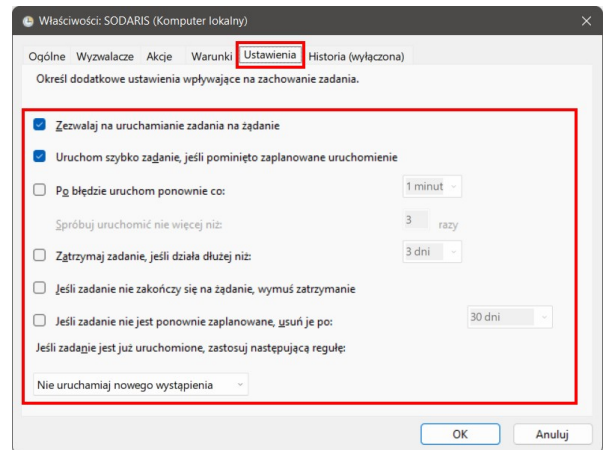
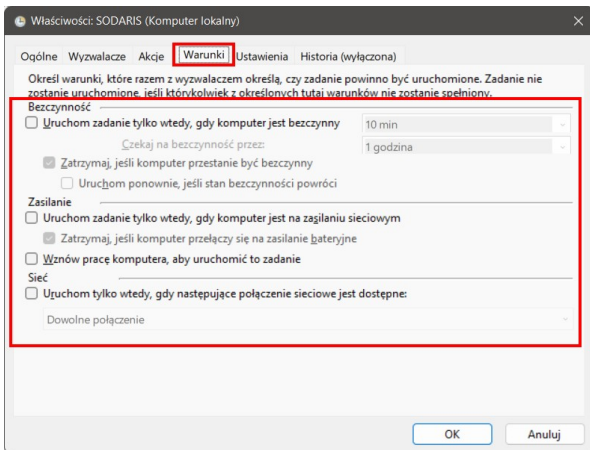
Zakładka ogólne i wyzwalacze:

Zakładka akcje:

Zakładka warunki i ustawienia:

Przykładowe zadanie dla pliku **nginx.exe** w Windows 10/11, ustawiamy analogicznie ustawiając odpowiednią unikalną nazwę oraz wskazanie na inny plik w sekcji **Akcje**. W przypadku serwisu Nginx należy stworzyć odpowiedni skrypt bat w folderze Nginx np.: **start.bat** zawierający następującą zawartość:

```
@ECHO OFF
REM Start Nginx
tasklist /FI "IMAGENAME eq nginx.exe" 2>NUL | find /I /N "nginx.exe">NUL
IF NOT "%ERRORLEVEL%"=="0" (
    REM Nginx is NOT running, so start it
    c:
    cd \Arisco\Sodaris\pwo_front
    start nginx.exe
    ECHO Nginx started.
) else (
    ECHO Nginx is already running.
)
```

w sekcji wskazując odpowiednią lokalację dla Państwa folderów:

```
c:
cd \Arisco\Sodaris\pwo_front
```

Zakładka akcje:

Edytowanie akcji

Musisz określić akcję, którą to zadanie będzie wykonywać.

Akcja: Uruchom program

Ustawienia

Program/skrypt:
C:\Arisco\Sodaris\pwo_front\start.bat Przeglądaj...

Dodaj argumenty (opcjonalne):

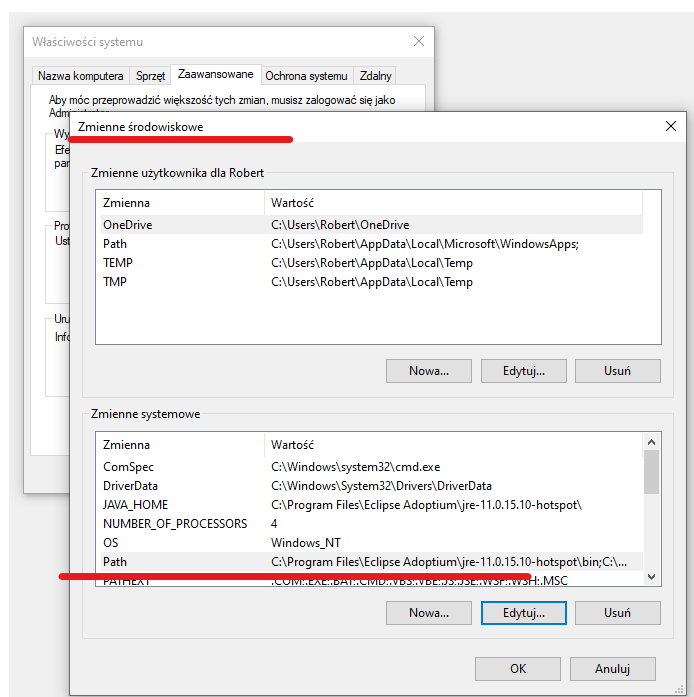
Rozpocznij w (opcjonalne): C:\Arisco\Sodaris\pwo_frc

OK Anuluj

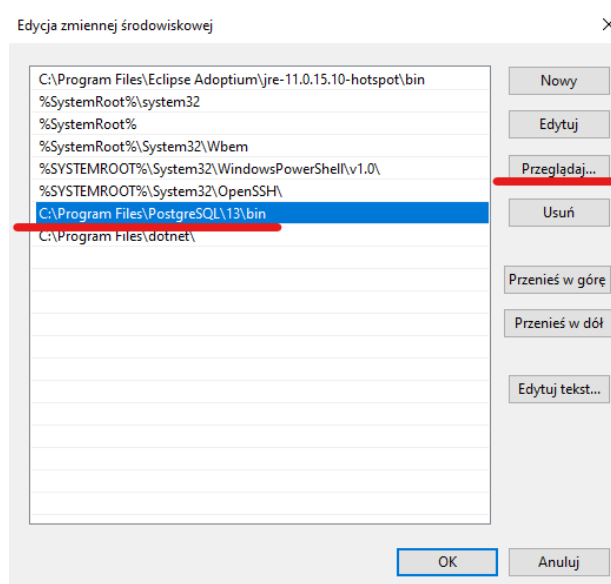
7. Kopia bezpieczeństwa.

Wykonywanie kopii bezpieczeństwa bazy danych PostgreSQL szczegółowo opisuje dokumentacja producent serwera baz danych na swojej stronie: <https://www.postgresql.org>. Za tworzenie kopii bezpieczeństwa i ich przechowywanie odpowiada Informatyk jednostki.

Poniżej przedstawiamy przykładowy skrypt pozwalający na wygenerowanie kopii bazy danych. Zanim jednak zostanie to wykonane konieczne będzie dodanie PostgreSQL do ścieżki zmiennych środowiskowych systemu Windows. Wprowadzenie tej zmiennej umożliwi nam uruchomienie skryptu kopii bezpieczeństwa z dowolnego folderu komputera. W tym celu przechodzimy do Windowsowego okna właściwości systemu, zmiennych środowiskowych:

Po podświetleniu Zmiennej **PATH**, klikamy klawisz **Edytuj** i w nowo otwartym oknie po ówczesnym kliknięciu klawisza **Przeglądaj**, wskazujemy katalog bin w folderze instalacyjnym PostgreSQL.

Klikamy **OK**, konieczny jest restart komputera.

Po ponownym uruchomieniu komputera możemy już utworzyć folder na kopie zapasowe z którego wywołamy skrypt kopii zapisany w pliku bat. W moim przypadku będzie to:

- **C:\Arisco\backup**

Będąc w powyższym folderze tworzymy plik bat z zapisem:

```
set PGPASSWORD=root
```

```
pg_dump -U postgres -c -b -f %date%_sodaris_backup.sql pwo_db
```

- **w linii pierwszej po znaku** równości wprowadzamy własne hasło jakie określono do bazy danych przy instalacji PostgreSQL.
- **w linii drugiej istnieje zapis** `%date%_sodaris_backup.sql` dzięki któremu każdy wykonany backup będzie zapisywany do pliku z nawą zawierającą datę np.: **22.12.2022_sodaris_backup**

Po wpisaniu całej treści zapisujemy plik i go wywołujemy. Jeżeli skrypt zostanie wykonany poprawnie w folderze kopii powinien pojawić się plik: np.: **22.12.2022_sodaris_backup.sql**. **Plik ten jest kopią bazy danych, który należy zabezpieczyć w razie ewentualnej awarii i konieczności przywracania danych. Kopię winno się wykonywać jak najczęściej.**

8. Aktualizacja systemu SODARIS.

UWAGA: Jeżeli system SODARIS współpracuje (synchronizuje się) z systemem DOM – konieczne jest przed aktualizacją SODARIS, sprawdzenie, czy program DOM jest w najwyższej dostępnej wersji. Nie należy aktualizować SODARIS jeżeli program DOM nie jest zaktualizowany.

Aktualizacja systemu SODARIS sprowadza się do wykonania w kolejności następujących czynności:

- ✓ **bezwzględnego wykonania kopii bezpieczeństwa bazy danych pwo_db.**
- ✓ zatrzymania usług **javaw.exe** oraz dwóch procesów **nginx.exe** z menedżera zadań.
- ✓ **Jeżeli system SODARIS współpracuje (synchronizuje się) z systemem DOM – konieczne jest przed aktualizacją SODARIS, sprawdzenie, czy program DOM jest w najwyższej dostępnej wersji. Nie należy aktualizować SODARIS jeżeli program DOM nie jest zaktualizowany.**
- ✓ pobrania i rozpakowania plików aktualizacji SODARIS.
- ✓ Z folderu **pwo_back** kopiujemy tylko plik **pwo_back.jar** i wklejamy do folderu produkcyjnego na naszym serwerze podmieniając go na nowszy z aktualizacji.
- ✓ Z folderu **pwo_front** kopiujemy całą zawartość i wklejamy do folderu produkcyjnego na naszym serwerze podmieniając jego zawartość na nowszą z aktualizacji. (uwaga: jeżeli SODARIS pracował na innym porcie niż port 80 to podmiana plików nadpisze plik konfiguracyjny serwisu nginx w katalogu **pwo_front\conf\nginx.conf** i ustawi domyślny port 80. Warto zatem wykonać jego kopię i nadpisać po aktualizacji lub w pliku **nginx.conf** w sekcji **server > listen** zmienić ponownie numer portu na taki jaki był poprzednio np.: 81)
- ✓ Ponownie uruchamiamy serwisy: **pwo_back.jar** oraz **nginx.exe**.

- ✓ Po upływie około 3 minut logujemy się do SODARIS. Wersja systemu widoczna jest w oknie logowania:

SODARIS

5.1.2.3

DOMYŚLNA INSTYTUCJA

Wprowadź swój login oraz hasło

Login

Hasło

ZALOGUJ

UWAGA: Jeżeli po uruchomieniu przeglądarki a w niej systemu SODARIS nie widzą Państwo elementów dodanych do aktualizacji jak np.: nowego przycisku, zakładki czy opcji, konieczne będzie pełne odświeżenie plików tymczasowych zapisanych w niej za pośrednictwem kolejno przytrzymywanych klawiszy skrótu CTRL i F5. Przeglądarki zapamiętują często poprzedni widok strony lub serwisu w swojej pamięci uniemożliwiając tym samym podglądu widoku bieżących zmian dodanych w aktualizacji. W skrajnych przypadkach zaleca się oczyścić całą historię przeglądarki i plików tymczasowych.